

دارالعلوم

در سعادت‌دله باي عالي جوان زاده

عمل اداره:

عدد: ۱۰۰

آبونه بدلي	٦٥	مالک عثمانی الجون
سته لکى التي آيلنى	٦٩٥	روبله
٣٥	غروش	روسيه

١٧	فرالق	سائز مالک اجنبيه
٩		دو
٣٦		دو

٣٢٤ تموز ١٠

تأسیسی

صاحب و مؤسسی:

ابوالعلا زین العابدين - ح. اشرف ادیب

در سعادت‌دله نسخه‌ی ۵۰ پاره‌در

قیرلەدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسە سنوي
٢٠ غروش فضله آلنیر

در دنجي جلد

٣٢٨ رجب لفرد ٣٢٦ پچىنې ٢٢ تموز

مئشات‌الفقیر

اخطر:

سلکىزه موافق آيلار جىريه مع المنور
دوجى ايدىلەين آيلار اعاده اولىاز

اولديغىندين اسم مقامنه قاسم اولىشلردر — نس . دنيا يه دنيا تسمىسى آخرته دنو و قربى بولندىنى، آخرته ده آخرت اطلاقى دنيادن مؤخر اولدىنى اچچوندر — ب . آخرت لفظى قرأندە پك چوق يرده ذكر اوئىشلر، مراد حيات آخرت و ياخود اعماله مكافات و عقوبات محلى اولان دار آخرتدر — ع .

ايقان : برشىئە تعاقى ايدىن علمى اوشىدىن شىك و شېرىي نى ايدرك اتفان ايلىكىدر — ق س . يقين : واقعه مطابق اول اعتقادىر كەشك و زوال قبول ايمز ؛ شو حالدە يقين ايلىكى اعتقادىن مترىكىدر ، برى فالان شىئىك شوپىلە .. اولدىغى اعتقداد ، دىكىرى اوشىئىك بشقه بىر صورتە اولىمى مەكىن اولىدىغى اعتقادىر . الله و يوم آخرته ايماندە يقين ، اعمالدەكى آثارىلە بىلۇر . يوقسە اللەدەن حىما ايمەرك ناسك حقوقنى اكل ايدوبدە بىم روز جزا يه علم اليقين اعتقادىم واردە ديان اهل خداعىڭ قول مزورلىرى و طور دىسىسە كارانەلرى اصلا شىيان التفات دىكىدر — ع .

٥ — أولئك على هدى من ربهم وأولئك هم المفاجون انلار [بوصفات حبده ايله الاصاف ايدىلر] زېلەندىن [حقلرنىدە شایان بیورىلان] هدايت اوزرەدرلر [حضرت پروردگار انلىرى انواع لطف و كرمىلە پروردە ايدوب تاكە جناب اقدس كېرىاسىنە اهتمىدە مىتىبەسى اولان شومىتەيە ارتقا ايتىشلردر] و [دارىنىدە فوز و] فلاخ بولانلار انلاردر [بوفرقە فاضلە تەتكىيە بیورىلان صفتلىرى حسىپەلە شىره ، طمع ، جبانت ، هاع ، بىخل ، جور ، خشونت كىي رذائىلدن بالطبع تزكىيە نفس ايمىش اولە جقللىرى و افعال ذمىمە و ارتىكاب فواحش و منكرات ايلە صنوف شهوات نفسانىيە يە انھما كەن تىجنب ايدە جىڭلىرى كىي عاداتە و ناس ايلە حسن معاملەيە متدار قرأنك فضىلت و عمل صالح تسمىھ ايلدىكى شىلولەدە متىحلى بولە جقللىرىن دىن ايلە جهاندە لطف خاص ربانى ايلە ممتاز و سرافراز اوپورلر] .

بركت زاده اسماعيل حق

تاریخ اسلامیت

نام سەنفارىلدۇر قىقۇرۇر « درزى » نىڭ زىكىجىيە مەرىمەم سالىسى
قارشى رۇبە

— ۲۴ —

ابوطالب حضرتلىرى ده پدرلىرى جناب عبدالمطلب كىي شرب خىر مەتللىنى خبائىنى نفسىنە تحرىم ايمىش پك چوق مزايى و مفاخر ايلە تىمىز ايلاش ايدى . رسول اکرم افندىمىز حضرتلىرى حاضنەلرى ام ايمىن « رضى الله عنها » يە « سن والدە مەدن صو كىرا بىم والدە مىسەك » بیورىقلارى كىي ابوطالب حقىنەدە بعدالنبوه دىنى « پىدم » تعېيرىنى مىكررآ استعمال ايتىشلردر .

وحيداً [قول شريفىنده مفرد صيغه سيله ، [أنا أنزلاه في ليلة القدر] نظم جليلنده جمع صيغه سيله ، [كتب عليكم الصيام] آيت كريمە سىنە و أمثالىنده مالم يُسمّ فاعله صيغه سيله تعېير بیورىمشدر — ب .

٤ — والذين يؤمنون بما أنزل إليك وما نزل من قبلك وبالآخرة هم يوقون

و انلار سكاكا منزل اولانە و سىندىن اول منزل اولانلاره [يامىنى كەنازىل اولان قرآن و شريعت ايلە توراه ، انجىل ، زبور و صحيفە اندىما كىي سىندىن اول كىدار ايمىش بېغمىز بانە منزل بىتون كەتابلاره] ايمان و آخىرى ، [نشيءة اخزانك و قوعنى] تېقىن ايدىلر [انلارك قلوبى نور الھى ايلە مەستىر اولدىغىندين حيات آخرتى بىتون شىكۈك و اوھامى از الھە ايدىر بىر علم قطۇي ايلە بىلۇرلر] .

بۇذىكىر اولان امورىد ايمان اظھار ايدىلرلە كېسى قرأنە اهتمىدە ايمىش دىكىلەدر . ارەمنىدە پك چوق كىمسە كۈويزىكە اکا قرآن نىدر دىه سورىسى : [كلام اللەدر بىلاشك] دىر . مع ما يه انك اعمال واحوالى قرأنە تطبيق ايدىلە كەلياً قرأنە مباین اولدىغى كورىز . قرآن غىيتىدىن ئىمەمەدن كىنبدىز ، مع ايدىر ؛ حالبۇكە اوغىيت ايدىر ؛ تەھىمە بىي ايدىر . كىنبدىن صاققاهاز . قرآن تەفكىر و تىبرى امىس ايدىر ؛ حالبۇكە او ، الله ئاملىك حقلرنىدە [بلهم في عمرة ساهون] بیورىدىنى كروھىندر ، كىندى مىستقبلنىد و مەسوب اولدىغى امەت مىستقبلنىدە تەفكىر ايمىز ، آيات و نۇذرى و حوادث و عېبرى تىبرى ايدىز . آيت كرىمەدە ذكر او ننان مۇئىن وقۇن اول كىمسەدر كە اعمال و اخلاقىنى دائىما قرآن ايلە تزىين ايدىر و قرأنە اهتمىدا ايدوب ايمەدىكى تەين ايمەك اچچون قرآنى معيار اتخاذ ايدوب اعمال و اخلاقانى اکا تطبيق اىز — ع .

كتب مزلا يه اچىلاً ايمان فرض عىندر و قىاصىلى ايلە متىع بولندىغىز قرأنە تفصىلاً اىدەن و ض كىفایەدر ، زىرا فرض عىن اولىسە جرح و مشتىتە مۇدى اولور و امىس معانى اخلاقلار ايدىر ، دىن ايسە يىسرىدر ، عسى دىكىدر — ق س . م .

ازال برشىئى اعادىن اسفلە نقل ايلىكىدر . ازالاڭ معانى يە تىللىق آنى حاصل بولنان اعيان و ذواهە تعاقى واسطە سيلەدر صىحفىن ماعدا كىنپ الھىمەنڭ رسلى كرام عليهم الصلاة والسلام حضراتىنە نزولى جىرىپل اوكتىپى جناب اقدس كېرىادىن تالقى روحانى ايلە تالقى ايدىكەن و ياخود لوح محفوظىن حفظ اىتىدەن سىكەن ئىرسلى كرامە ازال والقا ئىتسى صورتىلەدر ، واللە تعالى اعلم — ق س . بو آيت كرىمەدە ازال كلەمىسى و حى معناسىدەر — ب . ازال لفظى ايلە مراد ، جانب رفيع الوھىتىن ورود ايدوب عبادە و حى اولان ارشاد الھى در . بوكا ازال تسىيە يىساىىي جانب الوھىتىدە مخلوقىنە نسبت ايلە علو مکانت بولندىنى اچچوندر . قرآن ، وحيدىن باعدا نەم الھىمەدە ازال اطلاق ايدوب [واتزلىنا الحديد فيه بأس شديد ومنافع للناس] بیورىمشدر — ع . [آخرة] لفظى . اوڭىك مىتىھ بولنان آخرك تائىنىي در ، نەتە كىم دنيا لفظى ادىنىڭ تائىنىي در . بو ايلى لفظى دارىنىدە اسەعمالى غالب

سنہ نہ قدر معمر اولش ایدی۔ بومدت ظرفندہ - ایلریدہ بسط و بیان اولنہ جنی اوزرہ - افندیمز حضرتلوی سفهای منکنک تعرضاً و تجاوزاتندن مصون بولنو لردی ۔

حقیقت معروضہ بالجملہ کتب سیر و تواریخندہ اسانید صحیحہ و وناقہ صریحہ ایله تأیید و اثبات ایدماں اولنہ شبوتنہ اشتباہہ امکان یوقدر۔ بناءً علیہ واقف حق ایق اولان ارباب مطالعہ (دوزی - جودت) تاریخنک محتوی اولینی اسنادات آتیہ بی نظر نفرت و استکراه ایله تلق ایدہ جکلری، هر فقرہ سنی هذیان مجموع قیلنندن صایہ جقلری امر طبیعیدر ۔

اتفاق فقها ایله نقل کفر کفر اولامسنہ وتاریخ اسلامیت نام مستعار یا نشر اولنان اثر عرضکارک خیثہ نک حر فیا رد و ابطالی مطلوب و ملتزم بولمنہ بناءً بومثلاًی هذیانلری دہ بالجھوڑیہ کتابیمز درج ایدیبورزه « ابوطالب سخنی برآدم ایدی ۔ فقط او درجه فقیر ایدی کہ عالمہ سنک حواچ ضروریہ سنی تأمین ایدہ میوردی ۔ بناءً علیہ محمد « ص . ع » کنندی معیشتی تدارک ایتمک ، باشناک چارہ سنہ بالفق مجبوریتندہ بولندیغئی کوردی ۔ چوبانق ایگھے باشلاڈی ۔ مکالیلرک پکھلیرنی و قوبو نلری خحافظہ ایدیبوردی ۔ اسیلرہ ترک ایدرلردی ، محمد « ص . ع » ک چوبانلقدن آلبی معاشر پک جزئی ایدی ۔ بولنک ایچون برواسطہ معیشت تأمین ایتمک اوزرہ (سوس) میوه لرخی ذرع ایتمک دخی قویولدی ۔

برکرہ اولاد و عیالنی اعاشه دن عاجز اولان فقیر بر آدمک حس اولنہ جق مرتبہ سیخاوتی اولہ میہ جنی آشکاردر ۔ بناءً علیہ سیخاوتہ مدح و ستایشہ شایان کوروں ابوطالبہ درجہ نہایہ ده فقر و ضرورت اسنادی تناقضدن خالی دکلدر ۔

ثانیاً مشاراۃیہ حقنہ کتب معتبرہ ده (وکان من حکام قریش و سادتها و مترجمها فی الملمات) عبارہ سنی او قوی مقدمہ در ۔

ادنا مرتبہ فکر و ملاحظہ صاحبی اولانلر اعتراف ایدرلرک بالجملہ قبائل قریش نزدندہ سیادتہ معروف، و قائم مهمہ ده ضجع انام اولان برذات و سمعت معیشتیه مالک اولیہ بیلیزرسدہ ممکن دکل افقر فقر ادن اولہ باز ۔ ابوطالبک تجارتہ اشتغالی ده معلومدر ۔ آرہ صرہ کاربانہ سوریہ یہ عنیمت ایدرلردی ۔ حق سن مبارکاری اون ایکی یہ واصل اولدینی هنکامدہ آرزوی هایاونلرینہ بناءً رسول اکرم افندیمزی ده بر لکدہ استصحاب ایتمشیدی کہ کتب سیر ده تفصیل اولندیغئی وجہہ بوسفرلندہ (بحیرا) نام راهب ایله ملاقات و قوع بولشددر ۔

ثالثاً ابوطالب - بولنلرک ادعا ایتمدی کی - ضرورت فوق العادہ ایچنده یا نوب قاور و لمقدمہ اولسہ یدی رسول اکرم حضرتلویں حاتمی مشقی اولان دور اندیش عبدالطلب بوسفر حمایہ کنندیلرینہ تودیع اولنک خصوصی ندہ عرض و نیازدہ بولنان زنکین اوغللرینی بر اقیردہ ابو طالبی ترجیح ایدرمیدی ۔ مشاراۃیہ دھا زیادہ شفقت و صمیمیت آرامش ایسہ ده امر اعاشه و ادارہ نک اهمیتی اصلاً نظر اعتمایہ آمش دکلاری دینلہ بیلیزرسی؟

حایہ انصاف دن محروم بولنان دوقتور (دوزی) ایله هپالری اولانلرک عقل و منطق خارجنہ کائن بو فرضیہ لری رسول اکرم افندیمز

اصل اسی عبد مناف [۱] اولوب اکبر اولادی اولان طالب ایله [۲] تکنی ایدہ رک اول وجہہ اشتہار ایتمشیدی ۔ رسول اکرم حضرتلوی پک زیادہ سے ووب بتوں اولادی فوقنہ طو تاردي ۔ هنکام طفو لیتلرنہ یائندہ یاتیری، اطیب طعامی کنندیستہ یدیرلری، پدرلری عبدالمطلب ثروتی بتوں اولادی یتشدہ انسامہ او غرامله ابوطالب و سمعت معیشتہ مالک دکلاری : فقط بوسرف حایہ بی احرازله رسول اکرمی خانہ سنہ آلمگاہ مادی و معنوی برکاتہ مظہر اولشیدی ۔ هر ایشندہ موفقیت نمایان ایدی ۔ دامماً کوررلری کہ اولاد و عیالی ایچون احضار اولنان اطمیه نہ قدر آز اولسے محترم برادر رزادہ سی اشتراک ایلدیکی زمان کافہ سنی طو بورور، حقی فضلہ بیله قالیردی ۔

ام این رضی الله عنہا دن صریح اولدینی اوزرہ « رسول اکرم حضرتلویں زمان ضباو قلنندہ بردفعہ اولسون آجلق و با صوسز لغدن شکایت ایتدکلری کورلہ مش، اکثر او قاتدہ علی الصباح زمزم شریفدن بر، ایک یودوم صو ایچرک اونکله اکتفا ایدر، کنندیسے نہ ییک تکلیف اولندقدہ بن آج دکلم دیرن، ش ابوطالبک ماؤدہ سنہ حاضر اولملری محضا اونک خاطرینہ رعایت مقصدیله و قوع بولور مش ۔ ابوطالب حضرتلوی نائل اولدینی بوسرف حایہ و کفا تقی بعد النبوہ دخی محافظہ ایدہ رک عظیم فدا کارلقلر ایتمش، کنندیسی نبوتک او تجھی

[۱] رواض طائفی « عمران » اولنسی ادعا ایدوب (اناء اصلعن آدم و نوحآ و آل ابراهیم وآل عمران علی العالمین » آیت کریمہ سنہ « آل عمران » دن مراد آآل ابی طالبد دیرلر. ذاتا بتوں طوائف شیعیہ توحیدہ داعر اشعاریہ علاوه ایتدکلری احادیث و ایله ایله اسلامیتہ ذاہب، اولمشلردو. حابوکہ اک صوک کلامی « علی دین عبدالمطلب » ایدی ۔

حافظ ابن کثیر رحمہ ادیورک رواضک ادعای واقعی طاهر البطلاندر. بولنلر بادعا یہ جرمت ایتدکلری زمان آیت مذکورہ نک ما بعدی اولان (اذقالت امراءة عمران رب اني ندرت لک ما فی بطی محرا) نظم جلیلی هیچ نظر مطالعہ یہ آلامشلردر. نصل کہ برد رویشہ نماز قلسہ ک آدین کیمسیہ جو ابا مسربورک « لانقربوا الصلوة واتم سکاری حقی تعلموا ماقولون » آیت جلیلہ سنک بالکن باش طرفی او قومله اکتفا ایلدیکی صراویدر ۔

[۲] بوندن باشقہ ابوطالبک دها اوچ اوغلی وار ایدی کہ عقیل و جعفر و علی رضی الله عنہم حضراتیدر، هبڑی مادونشدن اون یاش بیوی کدر ۔ ام هانی وجہہ نامندہ ایکی قیزی ده واردی ۔ طالبدن ماعداسی قبول اسلامیت ایتشلردر. طالب ایسہ بدرو و قمه سنہ مشرکین طرفندہ بولنلر رق مقتول اویشلردر. عقیل ده بدر غراسنہ بولنوب اسیر دوشمش و حضرت عیاس طرفندن فدیہ سی ویریلہ رک تخلیص ایدلشدر. حدیبیہ و قعده سنہ براز اول قبول اسلامیت ایدی ۔ جناب جعفر کہ ذوالجنابین عنوانیه معروفدر اسلامیت قدم و شانی پک عالی در ۔ دیار حبشه یہ هجرت ایدنلرک پیشوائزندندر.

مدینیہ یہ عودتلوی فتح خیبر هنکامنہ مصادف اولملعنه رسول اکرم افندیمز اول قدر فرخناک اولدیلرک « هانکیسنه سوینہ جکمی بیله میورم ۔ خیبرک فتحنہ می یوقسہ جعفر ک قدمونه می ! » بیور دیلر و آلنلرندن اوپوب کنندیسی قوچا لادیلر و مسجد شریف یائندہ برخانہ تخصیص ایتدیلر ۔

جملہ سنک والدهی فاطمہ بنت اسد بن هاشم درکہ پک فاضلہ بر قادین ایدی قبول اسلامیت ایدوب بعد الہجرہ مدینہ منورہ ده ارتحال ایتشلردر. وفاتنہ رسول اکرم حضرتلوی نعشته قبیص مبارکاری بیاس ایله بالذات قبرینہ یائیمش و سبیی سؤال ایدنہ « ابوطالبک مسکرا بکا اک زیادہ برو شفتت ابراز ایدن بوقادین ایدی » . بیور میلردر. (اسد الغایہ).

عبارتدر. چونکه بهائم ایچنده الا ضعیف و غایت سکونتی اولان
جنس غنمی استرعا، فصول وازمانه کوره او نلری مناسب مرالره
نقل و مأوالرینی تنظیم ایله برابر ذهاب وایابلرنده احوال طبیعیه لرینه
مراعات و کنندیلرینی مؤذیاتدن محافظه یه اعتنا ایدن کیمسه نک قلبنده
ترجم و آمعطف فرار ایده جگشیدن سیاست امام ایله اشتغال ایله یکی زمان
حدت طبیعیه و ظلم غریزیدن تهدیب نفس ایتمش بولنور، اعدل احوال
اوزره ایفا و ظائف موفق اولور.

ارباب تدقیق و علمای فلسفه و قائم جاریه مک لدنیاتنیه و قوافله
کسب امتیاز ایدن ذواتن عبارتند که بونلو ظواهر احوال و اخباره
دکل ! بلکه هر واقعه نک احتوا ایلدیکی حکم و اسراره بنای حکم ایدرلر .
حسن و نیت و ذکا و رویتیلری نسبتتده ارشاد آنامه موفق اولورلر .
ظاهر بین اولان غرضکارلرک احوالی ایسه باش قادر .
اونلو خصم‌لرنده ولو کندی ز عمل نججه نقائصدن محدود برشی بولنجه
اوئی انتظار عوامده بیولته رک اغراض فاسدہ لرینه آلت ایدینزلر .
بوجسر دده هله‌گارستان مطبو عات عادیه سنه ک طو تدقیقی مسنه مک

ایشته دوزی و همپاری ده کتب سیرده سطحی نظر له کورمش
اولدقلری رعی غنم مسئله سنی کنه و حقیقتی اوزره آکلامغه چالشه.
جقلری پرده پایه معلای رسالتی تنزبل خولیای باطننه واسطه قیلمغه
یلته نیورلر . بوتون ایمای عظامک احوال ابتدائیه لرنده احیاناً و قوع
بولسی سنت جاریه سبحانیه اولان بو فعلک مشاهدہ نتائج و آثارندن
محروم قالیوirlر .

وحره تلرى آرتىورده كمال عقلى و مظاهر اولى دىنى صفت
نبوت ورسالى كوزلرى اوكتىدە پارل پارل پارلامىقدە بولنغان ماڭىز
و، فاخر بى نهایە اسلامىتىله ثابت و محقق اولان ذات رسالتپىناھى حقىندە
محضى وحى ربائى ائتسىندە تجلى ايدن حالت خارقە ائسلاخى و عالم ملکوته
طوغى حصولى ضرورى اولان اعتلا و انجدابى و سېيىلە ايدەرك
(حاشىا و كلا) حنون اسناد و افتراسىنە قدر وارسۇرلۇ.

(خذلهم اللہ واعمی بصارہم کا اعمی بصائرہم)

آرتق بعنایه الله اخوان دین و ارباب تکین تمام آکلامش او لیور که
پیغمبران عظام حضرت نده رعی غم آحاد ناسک تلبس ایتدکاری جذباب
و حشت وجه‌التدن بالکلیه عاری اولمی جهنه‌له سماوی لرده کورولان
احواله قابل قیاس دکارو . بناء عایه رعی غم کیله تعییب اولنzan
بر شخص « پیغمبر لرده راعی‌الله ایتمشدرو » دییه مقابله‌ده بولنه حق
اولورسه تأدییه مستحق اولور . زیرا آنها ایضاح اولندیغی اوزره
اندیای عظامده بر حکمت ساییده بناء و قوع بولان رعی غم خوارق

حضر تلوينه چو بالنق و میوه فروشانله صورت عادیه ده نامین معیشه ته
محبوبیت اسناد ایدرک (حاش لله) شان والای رسالتق تزیل واستخفاف
ایتمک غرض فاسدندن ناشی هب او بدورمه شیلر ، مناسبت آماز بهتانلر
اولدینه « چو بالنق ایسه عربلر نزدنده غایت محقر برایش ایدی . بوجهه تله
چو بالنق اکثریا قادینلره و اسیرلره ترک ایدرلردی
» سوزلرینه علاوه
ایتمکله ده تماماً ظاهر ایمکده در .

الحاصل چو با نقله تأمين معيشت ساحه فضائل پرای بودن
صد هزار مرتبه او زاقدر ..

رعي غنم خصوصيتك في الجمأه وقوعي مسئله سنه كلنجه كتب سيرده
رسول ا كرمك رعي غنم ايده اشتغال بيورهارى سخار ثالث
ايده حلف الفضول [۳] وقعه لرندن اول ذكر اولندېغىه نظراً
كندىيلرىنىت هنوز مرا هق بولند قلرى صره دده واقع او لد يغى آكلا شلم قده در.
چونكه او وقده لر ائناسىنده حضرت رسولك او زدرت ياشنده بولند قلرى
مىصر جدر .

بر حدیث شریفده شویله وارد او لمشدر . « علیکم بالاسود
من نمر الاراك فانه اطیبه وانی کنست اجتنیه اذ کنست ارعی الغنم قلنا
وکیف ترعی الغنم یار رسول الله قال نعم وما من نبی الا وقد رعاها » یعنی
ارائه آغا جنگ میوه لرندن سیاه اولان ترینی ده و شیریکز . چونکه اطیبی
او در [بو میوه نک قرار میش و کمال بولمش او لان قسمته (کتاب)
دینیم . بو حدیثله خام میودلرک هضر صحبت او لمی افاده بیورلمشدر]
قویونلرمی رعی ایتدیکم انساده بنده او نلری ددو شیردم . دیدک که
یار رسول الله ! سرز قویون رعی اشتغال ایتدیکز می ؟ بیور دیلر که
اوت ! هر پیغمبر بر مدت رعی غنمته اشتغال ایتمشدر .

دیکر بر حدیث شریفه دده حضرت موسی و حضرت داود کبی
ذات رسالت پناهی نزینکده رعی غنم ایله برمدت اشغاللاری تصریح
سیورلمشدر .

هیچ شبهه ایدیله منزکه اندیای عظامک بوندن و قصداری تأمین
معدشت دکلدم . بلکه الهم باری ساخته سیله جماعات بشریه تربیه
و اداره سنه دا را کتاب مانکه، پیدای ممارسه کی استفاده معنویه دن

[۳] « بخار » نامیله مکه لیلره تعلق ایدن و قائم درت دفعه و قوع بولشدر.
بونلرک هربوی شهر حرامده یاخود داخل حرمده حصوله کلش و یابوصور تله
نیجه نمکه تقرب اینمش او با غله مفاجره معناسته اولان نام مذکوری آلمشد.
کتب سرده تفصیلاتی واردرو .

(حلف الفضول) اموال مخصوص به ملک استرداد و یا تضمینی حفظنده اعمام رسولدن فزیر بن عبدالمطلب دلالتیله عبده اه بن جدعان خانه سنده معلوم الاسامی ذوات پذننده هقد او لزان برمعاهده دن عبارت در که اقامه حق و انصارت مظلومه داعر او لغله او ن درت یاشنده او لدقیری حالده رسول اکرم افندی مزدہ بالذات حاضر بولنسلر در . حق بولنسلریله افتخار معرضنده بردحیث شریفده وارد او لشدر .

پا عث انعقادی عاص بن وائل نام مستبدک برین تاجرندن آلمش او لدینی
امتعه نک امانتی تأديه ایندیکنندن مزبورک جبل ابی قبیسه چیقاراق بلند آواز
امله اکابر قریشدن استغاثه واستمداد اینسیدر .

شرفو قوعنده زمانزه قدر کچن مدت بیک او چیوز یکرمی
طقو زسنہ اولمش اولیور .

از سان هر سنه بوشب مسعودی ادراك ایدنجه درجه علويتندن
طولي خاطرات لطيفه ايله نشئه مند اولور . هله اونور مشخص
رسانیك بر جلوه لطيفه غبيه ايله عزم آسمان ايلسانده کي حکمت و حلاوت
روحانيه يي دوشونديکي زمان مستغرق وجد واستغراق اولور .
جمله عنایات سبحانه دن اولق او زره فروغ معرفت ؛ قلوب
امت محمدیه يي جلوه زاده دوندير مکدم نیمات زاهه سمواته فائق
بر شعشهه روحاني کوستره .

حضرت عبدالقدارك سراج الوهاجندن ترجمه برآورده يازيلير که :
او کيجه شيخ حرم لا هوت حضرت جهيل ؛ محبوب اديب الهمي
صلی اه عايه وسلم افندمن حضرتلرينه اولان شدت اشتياقندن هائمه
و حیران اولدیني حالده سرای امهانی يه کلدی [۱]

وجود نازين رسول الهمي فراش استراحت ايجنه سرمش و ديده
قابی اويانق اولدیني حالد، کوزلرني اویقویه طالمش بولدی . یتاغنك
آياق او جنده طوروب عرض سلام و احترام ايدکدن صکره « ای بخت
بیداد عالم و عالميان، دالديگل خواب نوشيندن اويان که غنائم فيوضات
الهيء؛ سنک ايچون حاضر لاندی . امر نافذ مطلقه سنک ايچون سراپرده
عظمه تسرای قرب و وصال آچلدي . ای یتيم ابو طالب ؛ مواهب
ومطالب سعادت، طالبک اولان فياض ازل حضرتلري طرفندن سنک
ايچون ادخار اولندی » ديه عرض مرام ايهدی . سيدالكونين افندمن
حضرتلري (ياجيريل الى اين) خطابيله زره يه کيديله جكى سوال
بيورنجه؛ روح الامين (يامحمد ارفع الابن من الين) مقدمه - يله عرض
اطلاعکاه رسالتيناهي ايتديکي جواب مدلولجه (يابي ذيشان اره دن
سترهنی قالدير، شمدى بن اين وجهت بيلميورم، زيرا معلوم شريفى كدرکه
ربک تعالي و تقدس زمان و مكاندن بنزه و مقدسدر؛ بن رسول ديوان
قدم اولدینم حالده - نك خدمتکارلوکدن اولق ايچون حض- و ریکه
کوندردم؛ يامحمد اراده از لبه الهيه نك غایه شهودی و مقام سعادت عظما
ايچون مشيت ربانیه نك . قصودی سنسين؛ هر شی سنک ايچون در؛ سن
انجق ذات الهيسی ايچونسين کائناتك ممتاز و مختاری و پیاء الله؛ محبتک
نشوه سرشاريسيين؛ شجره کوندن مقصود اولان نهره شماع و جوهره
مطهره سنسين، سن بدر لطائفسين، شمس معارفسين، يوم قيامتده
ملجاء هر خاھسين، حکمة خانه عالم سنک ايچون بسط و اصلاح اولوندی .

[۱] امهانی حضرت علی کرم‌اه وجه و رضی‌اه عنہ افندمنک همشیره
با کیزه‌سیدر . سرای امهانینک الآن موقی زیارتکاهدر . مکه‌مکرم‌هه الیوم
دائره حکومتک قارشو سنده رأس مناره تعبیر اولان اوچ شرفه لی مناره نک
دبینده در . الحالة هذه تعظیمًا ذیارت او تقدیمه درکه بمناره محل مقدسه علم
اوله رق الشا اولتندر . تفصیل مرات الحرمینه وازدر . امام بخاری حضرتلرينه
قتاده و انس ابن مالک رضی‌اه عنہا حضراتندن روایت ایلديکي بحدیث شریف
مضمونه کوره فخر عام صلی‌اه علیه وسلم افندمن حضرتلرينه اکيجه کعبه
معظمده حطم دنبان مو ضعده بولندقلري صره ده معراج کزین شرف واقع
اولشندی . بوباده کي تخالف روایاتي ابن جبر حضرتلري پك کوزل برصورته
تألیف ایتمشد .

عظیمه‌یی حاوی اولان امیلک و یتیملک کي اونلرک حقنده فضائل
و کالاتدن محدود اوله بیلیر .

﴿

دوzi و همپاریشك رسول اکرم افندمن حضرتلرنده و قویی
رسوی اولان رعی غنم کیفیتی ده حقیقتی او زره اکلامق ایسته مد کاریخی
در میان ایتمشیدک . بوندن مقصد يالکن لدنیات حکمیه‌سی آکلامه‌ش
اولدقلىخی افاده دکلدر . چونکه اونلر بونکله قلاماشردر، او تانه دن
بو فعله مقابل خلقدن اجرت آلمق تزاوی ده علاوه ایتمشلدر . حتی
بوافرایی ترویج ایچون دوزی جنابری « مکايلر لاصکیلری خی و قویونلری خی
محافظه ایدیبوردی چوبانقادن الدینی معاش پک جزئی
ایدی » دیه ایشك ایچه قوجه‌مان يالانلرده قاتمشدر .
حالبوکه رسول اکرم افندیمز اون درت ايله اون بش یاش آره سنده
بولندقلري هنیکامده محضا کندی آرزوی وجدانیلریه قرباستندن
بعض کیمسه‌لرک قویونلری رعی اولندینی محله برصورت بولنشـلر .
راعیله معاؤنت بیورمشلردى . بوکا مقابل کیمسه‌دن اجرت الدینی
اویدورمه بر افسانه در .

فصل که (کنت ارعاها لاهلی بالقراریط) حدیث شریف‌نده
بو حقیقت مصر حدر .

[بو « قراریط » تعییری توهم اولندینی کي قیراطک جمعی دکل
بلکه روایت اخراده مذکور اولان (اجیاد) نام محل معروفک
عنوان دیکریدر . بونی ده ابو اسحق حربی و علامه ذوفون ابن الجوزی
و امام ابن ناصر کي اجله علاما تصریح ایتمشلدر .

درهم و دینارک جزء معنی (نصف دانق) معنایه (قیراط) ک
او صره ده عربلرجه معروف اولما مسی ده بوافاده‌یی تأیید ایتمکددز [
بالفرض والتقدیر اجرت آلمش اولسیدارده حضرت موسانک
جناب شعیبله اولان معامله‌سنده اولدینی کي بمحذور عقلی ویا شرعی
استلزم ایپه‌جی لدی الخواص امر آشکاردر .

اندیای عظام امتلی خی تثبت شخصی یه ارشاد ایچون قبل التبوده
بویله بر طاقم امور و شر و حده بولن بیلیرلر .

فقط دشمنلر سویلیه جک باشقه سوز ، اسناد ایده جک بر تهمت
بوله ما نجه اولملری ده آحاد ناسه قیاسه یلته نیلر . یاخود دها بویوك
افزاره جره ته هلاک اولوب کیدرلر .

مناسترلی اسماعیل حق

— ۴۰ —

معراج شریف مناسبیله

آینه جمال حق صلی‌اه عايه وسلم افندیمز حضرتلرينه معراج
حقیقت منهاجی هجرت سنه لردن برسنه مقدم شهر جیک یکرمی یدنچی
کیچه‌سی و قوع بولشـدی . یمنی اوراز دان لیله اسری ، تنها نشین
وحدتخانه خدا اولمشـدی . بویله مبارکه بازار ایرتسی کیچه سنه
مصادفه .